

KADERNOTA SPORTBELEID SOMEREN

	pagina
1. INLEIDING	2
2. ONTWIKKELINGEN IN DE SPORT	3
2.1. Betekenis en functie van sport	3
2.2. Ontwikkelingen en trends	3
2.3. Sterkte-zwakte analyse	4
3. DOELSTELLING GEMEENTELIJK SPORTBELEID	6
4. VERENIGINGSBELEID	7
4.1. vrijwilligerswerk	7
4.2. verenigingsondersteuning	7
5. SPORT- EN BEWEGINGSSTIMULERING	8
5.1. Sportdeelname	8
5.2. Sport en gezondheid	8
5.3. Bewegingsonderwijs	9
6. SPORTACCOMMODATIEBELEID	10
6.1.1. Planning, ontwerp en realisatie (buiten)sportaccommodaties	10
6.1.2. Beheer en exploitatie buitensportaccommodaties	12
6.2.1. Planning, realisatie en renovatie binnensportaccommodaties	13
6.2.2. Beheer en exploitatie binnensportaccommodaties	14
7. SUBSIDIEBELEID	15
7.1. Subsidiereregelingen voor sport	15
7.2. Deelverordening sport	15
7.3. Sportstimuleringsregeling/ sportactiviteitenregeling	15
8. TARIEVEN GEMEENTELIJKE ACCOMMODATIES	17
8.1. Het tarievensysteem	17
8.2. Tarieven 2008	17
8.3. Tarieven en subsidies	17
9. SPORTOVERLEGSTRUCTUUR	18
10. OVERZICHT VAN ACTIES VOORTVLOEIEND UIT HET IN DEZE NOTA OPGENOMEN BELEID	19
11. KOSTEN VAN SPORT EN BEWEGEN	20
11.1 huidige uitgaven	20
11.2 Nieuwe uitgaven op basis van sportnota	20
11.3 Bijlagen: normen, ontwikkeling sportdeelname	21

Kadernota Sportbeleid 2008

1. INLEIDING

Het huidige gemeentelijke sportbeleid is nog grotendeels gebaseerd op de gemeentelijke Sportnota 'Sportief naar 2000' van 1993. Naar aanleiding van de vraag of dat beleid nog actueel is, is er in de voorbije periode nader in beeld gebracht welke algemene tendensen er in de sport waarneembaar zijn, hoe de ontwikkelingen op lokaal niveau zijn en is er overleg geweest met de sportverenigingen in onze gemeente. Op grond daarvan is een notitie voor de gemeenteraad opgesteld waarin een oriëntatie is opgenomen op (de aanpassing van) het gemeentelijk sportbeleid. Deze notitie is behandeld in de commissie Burger & Bestuur van 7 december 2006.

Aan de hand van algemene maatschappelijke ontwikkelingen, een nadere oriëntatie op gemeentelijke ontwikkelingen in relatie tot sport en bewegen, de visie van o.a. de gemeentelijke sportverenigingen en de suggesties vanuit de gemeenteraad, is een goed beeld ontstaan van de richting waarin het gemeentelijk sportbeleid zou kunnen worden voortgezet en bijgestuurd.

Ook is dankbaar gebruik gemaakt van de resultaten van het onderzoek dat is uitgevoerd naar het sport- en beweeggedrag van de volwassen Somerense inwoners ("Wat Someren beweegt"). Algemeen kan worden geconcludeerd, dat er met het beleid, zoals dat is geformuleerd in de sportnota van 1993 nog een prima basis is voor de gemeentelijke visie op sport.

Deze (geactualiseerde) nota is een prima instrument om te communiceren met de burger. De nota geeft duidelijkheid over wat de gemeente de komende jaren wil met sport en eventueel aanpalende beleidsterreinen. Het is een kader voor sportaanbieders en burgers maar ook voor de gemeente zelf

2 ONTWIKKELINGEN IN DE SPORT

2.1. Betekenis en functie van sport

Sport is een voorbeeld van een civil society, een samenleving die wordt ingericht door de burger met de overheid op de achterhand. De rol van de overheid kan daarbij worden gekenschetst als een voorwaardenscheppende. Oorspronkelijk werd die rol vooral vervuld met het oogmerk van sport als doel. Zwemmen en dus de bouw van zwembaden was noodzakelijk ter voorkoming van verdrinking. Gymnastiek, en daarmee de bouw van gymzalen, was een noodzakelijke aanvulling op de beperkte lichamelijke opvoeding op school.

In een later fase (rijksnota Tijd voor sport) blijkt sport ook van belang bij de bestrijding van overgewicht of chronische aandoeningen (gezondheid). Sport wordt ook ingezet voor het bijbrengen van maatschappelijke basiswaarden, sportiviteit en integratie. Sport was daarmee niet alleen een 'doel' maar ook een 'middel' geworden. Recentelijk is sport tenslotte (met name door de rijksoverheid) neergezet als een nationaal bindmiddel (Oranjegevoel), sport als symbool om het beste naar boven te halen.

2.2. Ontwikkelingen en trends

Nederland kent inmiddels ruim 28.000 sportverenigingen met 4,9 miljoen leden. Bij die verenigingen zijn 1,2 miljoen vrijwilligers actief. Het mag duidelijk zijn dat deze sportinfrastructuur een geweldige basis was en blijft om te kunnen sporten.

Toch is de sportdeelname de laatste jaren sterk aan het veranderen. Begrippen als individualisering, consumentisme en professionalisering zijn niet aan de sport voorbijgegaan. Ook spelen zaken als ontgroening, vergrijzing en een toenemend gezondheidsbesef een belangrijke rol bij de (her)formulering van sportbeleid.

Sporten is niet altijd vanzelfsprekend. Er zijn de laatste jaren vele andere mogelijkheden van vrijetijdsbesteding op de markt gekomen. Met name bij de oudere jeugd zijn er ontwikkelingen (studie, uitgaan, computer e.d.) waarneembaar die tot een afname in sportdeelname leiden. Bovendien kiest deze categorie in toenemende mate voor individuele opwindende activiteiten als skaten, raften, abseilen etc.. Er komen dus nieuwe sporten bij die vooral in ongeorganiseerd verband worden beoefend en een sterk recreatief karakter hebben. Het toenemend recreatief karakter van sport komt ook nadrukkelijk om de hoek kijken op/in openbaar toegankelijke accommodaties als ATB routes, trimparcoursen, wandelroutes, zwembaden sportscholen, golfbanen en fitnesscentra. Enerzijds worden deze accommodaties gerealiseerd door de overheid en anderzijds door commerciële sportaanbieders.

Deze landelijke tendensen zijn uiteraard ook in onze gemeente waarneembaar.

In zijn algemeenheid is het van belang op voorhand iets te melden over de (ontwikkelingen van) de sportparticipatie in Someren.

Op basis van een globale vergelijking bij de gesubsidieerde sportverenigingen kan worden gesteld dat er -over een periode van tien jaar- sprake is van een absolute stijging van het aantal sporters met 27%. Rekening houdend met de toename van de bevolking met ongeveer 1.000 personen is er sprake van een relatieve toename van de sportdeelname met 5%. Zonder dat, dat met cijfers hard te maken is bestaat het vermoeden, dat (ook) in ongeorganiseerd en commercieel verband sprake is van een (nog) forse(re) toename van de sportdeelname.

Begin 2007 is door Sportservice Noord-Brabant(SSNB) en het Provinciaal Opbouworgaan Noord-Brabant(PON) een onderzoek verricht naar 'Wat Someren beweegt'. Dit onderzoek heeft in kaart gebracht hoe en op welke wijze de inwoners van onze gemeente boven de 16

jaar, bewegen en sporten. Een vergelijkbaar onderzoek is vorig jaar in de provincie Noord-Brabant gehouden. Nu is dit onderzoek gedaan in een vijftal gemeenten, waaronder Someren. Medio april is het rapport verschenen. Het onderzoek geeft het volgende beeld.

- Algemeen wijken de resultaten niet wezenlijk af van regionale of landelijke trends.
- Tweederde van de Somerense inwoners doet aan sport. Dit is hoger dan het landelijk gemiddelde.
- De jongere volwassenen sporten het meest. Het aantal sportende 65-plussers en mensen met een beperking blijft daarbij achter.
- De meeste sporters (47%) zijn lid van een vereniging.
- In 2010 moet 65% aan de beweegnorm voldoen. In Someren voldoet op dit moment al 63% aan die norm.
- Wandelen (wandelsport) wordt het meest beoefend.
- De meeste beweging wordt verkregen door huishoudelijke activiteiten.
- De Nederlandse Bewegnorm is slechts bij 30% bekend. Bewegen wordt evenwel wel belangrijk gevonden.
- Tweederde voldoet aan die beweegnorm. Eenderde dus niet.
- Niet sporters, 65-plussers en mensen met een beperking voldoen minder aan de beweegnorm.
- Verbeteren van de conditie en gezondheid zijn de belangrijkste redenen om te sporten; tijdgebrek is de voornaamste reden om niet te sporten.

Specifieke ontwikkelingen in het gemeentelijk beleid.

- De berekening van de sportvelden is geüniformeerd. Met nieuwe beregeningsinstallaties beregnet de gemeente vanaf 2005 alle sportvelden.
- De tarieven voor de sportaccommodaties zijn eenmalig verhoogd en worden vanaf 2006 jaarlijks geïndexeerd.
- Aanleg en renovatie voetbalvelden. Naar aanleiding van overleg met o.a. SV Someren is besloten het gemeentelijk beleid aan te passen. Voortaan zullen de velden om de 10 jaar een nieuwe toplaag krijgen terwijl de onderbouw om de dertig jaar wordt gerenoveerd. In het verleden vond elke 20 jaar een totale renovatie plaats. Naar verwachting zal hiermee de kwaliteit van de velden op een hoger niveau gehouden kunnen worden. Voorts kunnen verenigingen desgewenst een kunstgrasveld aanleggen. De gemeentelijke bijdrage wordt in overleg met de vereniging vastgesteld. Uitgangspunt daarbij is kostenneutraliteit voor de gemeente.

2.3. Sterkte-zwakte analyse

Sterkten

- * De sportdeelname in Someren loopt in de pas met het landelijk gemiddelde.
- * In zijn algemeenheid zijn er voldoende vrijwilligers beschikbaar. De groter wordende groep ouderen vormt een reservoir voor (toekomstig) kader.
- * Someren beschikt over een goed voorzieningenniveau (publieke en private sportaccommodaties, routestructuren, speelreintjes etc.)
- * Er is een bijdrageregeling welzijnsactiviteiten voor minima.
- * Someren kent een goed georganiseerd (sport)verenigingsleven.

Zwakten

- * De sportdeelname van ouderen blijft iets achter op het (landelijk) gemiddelde.
- * Niet voor alle takken van sport zijn sportaccommodaties aanwezig.
- * Relatief veel aandacht voor de georganiseerde sport.

- * Gegevens over niet-gesubsidieerde clubs en commerciële sportscholen en specifieke doelgroepen zijn niet bekend.
- * Enkele sportaccommodaties zijn toe aan renovatie.
- * Geringe mogelijkheden voor gehandicapten en chronisch zieken.

Kansen

- * Sport is belangrijk voor de bevordering van de gezondheid.
- * Toename van individueel sporten.
- * Integratie van gehandicapten en chronisch zieken in regulier verenigingsleven.
- * Aanbieden van (nieuwe) sportactiviteiten dicht bij huis om zodoende meer mensen tot sport te bewegen.
- * Bij de (her)inrichting van de ruimte rekening houden met de behoeften aan sport en beweging.

Bedreigingen

- * Grote diversiteit aan sport.
- * Individualisering en consumentisme.
- * Afname van de belangstelling voor kader- vrijwilligerswerk.
- * Vergrijzing en ontgroening.
- * Concurrentie tussen particuliere sportaanbieders en regulier verenigingsleven.

Op grond van deze analyse kan een aanzet worden gegeven voor de (aanpassing van) het gemeentelijk sport- en bewegbeleid. Rekening houdend met deze analyse is het van belang allereerst de algemene doelstelling van dat gemeentelijk sport- en bewegbeleid te formuleren.

3. DOELSTELLING GEMEENTELIJK SPORTBELEID

De vele verschillende functies die aan sport worden toegekend, hebben tot gevolg dat sport voor de gemeente een belangrijk beleidsterrein is. In de vorige sportnota werden de gemeentelijke uitgangspunten en doelstellingen al geformuleerd.

De meest wezenlijke uitgangspunten:

- sportstimulering in zijn algemeenheid en voor specifieke doelgroepen in het bijzonder;
- (mede) realiseren en exploiteren van sportvoorzieningen;

Het doel van het gemeentelijk sportbeleid werd gekarakteriseerd als het initiëren en stimuleren van sportbeoefening door middel van voorwaardenscheppende activiteiten. Die uitgangspunten en doelstelling gelden nog onverkort. Vanwege de analyse in hoofdstuk 2.3 en omdat de aandacht voor sport in de afgelopen jaren heeft geleid tot een breder beeld van de sport in relatie tot diverse andere beleidsterreinen als bijvoorbeeld gezondheidsbeleid, jeugdbeleid en ouderenbeleid, past enige nuancering.

Op grond daarvan kan de huidige, algemene doelstelling van de gemeente Someren op het beleidsterrein sport als volgt worden omschreven: 'De gemeente Someren stelt zich tot doel om alle inwoners van Someren te stimuleren om te (blijven) sporten (bewegen) c.q. de sportparticipatiegraad te verhogen (norm: Nederlandse Norm Gezond Bewegen)' middels voorwaardenscheppende, ondersteunende, regisserende en stimulerende activiteiten als:

- realisatie en beheer van voorzieningen/accommodaties;
- subsiëring en ondersteuning van activiteiten, voorzieningen en verenigingen;
- specifiek (gericht) sportbeleid in relatie tot bijvoorbeeld specifieke doelgroepen of bijzondere sportactiviteiten. Daarbij kan worden opgemerkt dat in het kader van het WMO impliciet beleid wordt gestimuleerd. Het blijft echter van belang dat ook specifieke doelgroepen moeten kunnen kiezen.

De concrete doelen worden nader geformuleerd in de volgende hoofdstukken.

4. VERENIGINGSBELEID

4.1. vrijwilligerswerk

De gemeente Someren is actief op het terrein van vrijwilligersbeleid. Inmiddels zijn de aanbevelingen uit de notitie “vrijwilligerswerk in Someren” voor een groot deel uitgevoerd. Het beleid en de daaruit voortvloeiende maatregelen zijn uiteraard ook van toepassing op en bestemd voor de sportverenigingen.

Op dit moment loopt er nog een onderzoek naar de mogelijkheden om de regelgeving voor vrijwilligersorganisaties, en dus ook voor sportverenigingen, terug te dringen. De resultaten daarvan dienen afgewacht te worden.

4.2. verenigingsondersteuning

Los van het algemene vrijwilligersbeleid, is het van belang meer specifiek aandacht te besteden aan verenigingsondersteuning voor de sportorganisaties. Daarbij kan worden gedacht aan bijvoorbeeld het laten maken van verenigingsanalyses, specifieke opleidingen voor vrijwilligers of samenwerking met andere verenigingen. Een nieuwe sportstimuleringsregeling dient zodanig verbreed/omschreven te worden dat dit beleid, naast de huidige vormen van sportstimulering, ook daadwerkelijk kan worden uitgevoerd.

De buitensportverenigingen dienen middels zelfwerkzaamheid een aandeel te leveren in het onderhoud van de sportaccommodaties. Op deze wijze blijft de huur van de accommodaties betaalbaar, is er extra zorg voor de accommodatie en wordt de sociale binding verhoogd.

De bouw van de kleedaccommodaties is tot nu toe een aangelegenheid van de buitensportverenigingen. De gemeente verstrekt daarvoor een niet kostendekkende subsidie. Omdat deze vorm van vrijwilligerswerk steeds meer onder druk staat -vrijwilligers worden steeds minder bereid gevonden gedurende een korte periode de handen uit de mouwen te steken- zal een alternatief worden geboden (zie accommodatiebeleid).

5. SPORT- EN BEWEGINGSSTIMULERING

5.1. Sportdeelname

Het is voor de handliggend een sportbeleid te voeren dat er toe leidt, dat meer mensen gaan sporten, mensen méér gaan sporten en dat sportuitval voorkomt. De gemeente Someren wil daarbij een voorwaardenscheppende partij zijn. Dat wordt met name vormgegeven in het accommodatie- subsidie- en tarievenbeleid. Uit eerder genoemd onderzoek blijkt, dat de sportdeelname in Someren goed te noemen is. De Somerense ouderen en mensen met een beperking zouden nog meer gestimuleerd kunnen worden tot sporten.

Vorig jaar is er een regionaal verband onderzocht of er een regionale (subsidie)regeling zou moeten komen, die sporten voor mensen met een beperking zou moeten stimuleren en vergemakkelijken. Conclusie was, dat een dergelijke regeling niet effectief zou zijn.

Maatwerk blijkt veelal de enige oplossing.

Mensen met een beperkingen zouden een keuze moeten kunnen maken om afhankelijk van hun beperking:

- samen te sporten met valide sporters in een reguliere sportvereniging of particuliere sportaanbieder;
- samen met andere mensen met beperkingen in teamverband in een reguliere sportvereniging (G voetbal) of particuliere sportaanbieder (Hartentroef, Triocen) te kunnen sporten;
- deel te kunnen nemen aan specifieke sporten voor mensen met een beperking (rolstoelbasketbal e.d.;

De Stichting Mee is een onderzoek gestart om met name in Asten en Someren in beeld te krijgen waar mensen met een beperking behoefte aan hebben, welke belemmeringen er zijn en wat mogelijke oplossingen zijn.

Het is goed om aan de hand van eventuele aanbevelingen te bezien op welke wijze het gemeentelijk beleid kan worden aangepast. Vooralnog is het van groot belang om bestaande voorzieningen geschikt te houden of te maken voor mensen met een beperking. Daar waar andere dan fysieke drempels liggen (financiën, vervoer e.d.) dient gezocht te worden naar individuele oplossingen. De bestaande sportstimuleringsregeling wordt zodanig aangepast dat het sporten van (groepen van) mensen met een handicap wordt vergemakkelijkt.

Nader onderzoek zal moeten plaats vinden of de Somerense senior daadwerkelijk minder sport dan gemiddeld en als dat zo is op welke wijze de sportdeelname kan worden verhoogd. Overleg hierover met ONIS en eventuele particuliere sportaanbieders biedt wellicht de mogelijkheid om tot concrete voorstellen/maatregelen te komen.

5.2. Sport en gezondheid

De ontwikkelingen waarbij sport als middel wordt ingezet om andere doelen te realiseren staan in Someren nog in de kinderschoenen. Op enkele terreinen is er echter sprake van goede ontwikkelingen.

Sport en bewegen dragen bij aan een actieve levensstijl van burgers. Sporten en bewegen hebben een positieve invloed op de gezondheid. In de komende jaren zal daarbij:

1. middels actieve voorlichting, aandacht worden gevraagd voor de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB);
2. via het lokaal gezondheidsbeleid aandacht worden gevraagd voor een gezonde levensstijl;
3. worden ingezet op een alcoholmatigingsbeleid met name bij de

sportverenigingen d.m.v. actieve voorlichting en het voeren van een actief consumptieprijsbeleid;

4. worden ingezet op het (versneld) rookvrij maken van alle sportaccommodaties;

De aanpak van specifiek aspecten van gezondheid, die mogelijk deels zijn op te lossen door het inzetten van sport als middel, ligt meer op het beleidsterrein van de gemeentelijke gezondheidszorg. Waar gewenst zal afstemming plaatsvinden.

5.3. Bewegingsonderwijs

Ondanks de maatregelen van het rijk is er op dit moment sprake van een beperkte kwaliteit van het bewegingsonderwijs op de basisscholen. De vakleerkracht ontbreekt en de financiën zijn er niet om daar op korte termijn verandering in aan te brengen. Het is evenwel geen taak van de gemeente om hierin actief te zijn.

Daar waar de gemeente wel een positieve rol kan vervullen, wordt dat gedaan. Zo is er voor gezorgd dat alle (gemeentelijke) sportaccommodaties kwalitatief geschikt zijn voor het bewegingsonderwijs in Someren. Ook bieden zij voldoende ruimte om het gewenste aantal uren bewegingsonderwijs onder te brengen. Daar waar dat door het onderwijs gewenst wordt en het praktisch mogelijk is, zijn en blijven de sportaccommodaties beschikbaar voor extra uren bewegingsonderwijs.

De samenwerking tussen onderwijs en sportverenigingen beperkt zich nog tot het gebruik van de sportaccommodaties van die verenigingen. Buitenschools sporten, georganiseerd op initiatief van en door de scholen is in Someren (nog) niet van de grond gekomen. De 'brede school' gedachte zou hierbij een aanleiding kunnen zijn om tot samenwerking te komen. Sportverenigingen hebben evenwel aangegeven (nog) niet de behoefte te hebben samen te werken met andere instellingen, zoals het onderwijs, kinderopvang e.d. Dat neemt niet weg, dat er incidenteel en op kleine schaal al wel eens wordt samengewerkt. Mocht er door partijen worden aangegeven samen te willen gaan werken dan kan de gemeente mogelijk een regierol vervullen. In facilitaire zin kunnen sportverenigingen en gemeente bovendien actief participeren. De vraag blijft of er in Someren draagvlak voor te vinden is.

De ontwikkelingen zoals die o.a. door het rijk in gang gezet zijn om sport/bewegingsonderwijs een extra impuls te geven door het aanstellen van zogenaamde combinatiefunctionarissen bij sportverenigingen of in het onderwijs zullen worden gevolgd. De gemeente Someren zal daarbij de rol vervullen zoals die in de regeling is voorzien. Succes zal ook afhangen van de inzet van andere partijen.

Met de afschaffing van het zwemonderwijs is een vangnetconstructie uitgewerkt die het mogelijk maakt om kinderen die niet via de reguliere weg hun zwemdiploma kunnen halen, gebruik kunnen maken van de zwemlessen in de Diepsteekel.

6. SPORTACCOMMODATIEBELEID

6.1.1. Planning, ontwerp en realisatie (buiten)sportaccommodaties

De gemeente Someren beschikt over een kwalitatief en kwantitatief adequaat voorzieningen niveau. Met name daar waar het de gemeentelijke accommodaties betreft is er sprake van voldoende over de gemeente gespreide sportparken, tennisparken en overdekte sportaccommodaties. De grotere accommodaties als sporthal de Postel, sporthal Varendonckcollege, de atletiekaccommodatie (Asten en Someren) e.d. zijn geconcentreerd in Someren-Dorp. De normen voor het aanleggen van nieuwe velden- en banen liggen vast in de sportnota van 1993 en kunnen ook voor de komende jaren worden gehanteerd.

Een groot gedeelte van de sportaccommodaties wordt gerealiseerd door of met geld van de gemeente. Soms vindt financiering plaats met meerdere gemeenten (atletiekaccommodatie) en sommige onderdelen van accommodaties, zoals kleed- en wasgelegenheid worden gebouwd middels inbreng van de verenigingen.

Het gaat hierbij altijd om primaire voorzieningen die nodig zijn ter beoefening van een bepaalde tak van sport in competitieverband. Secundaire voorzieningen (bergruimtes, tribunes) dienen altijd door en voor rekening van de sportverenigingen gerealiseerd te worden.

Met in achtneming van hetgeen reeds in de vorige sportnota aan beleid is geformuleerd, is het als gevolg van diverse ontwikkelingen gewenst het beleid op onderdelen te heroverwegen.

a. voetbalvelden

1. De aanleg van kunstgras voetbalvelden.

De ondergrond voor de voetbalvelden in onze gemeente is in kwalitatieve zin goed te noemen. Ook is er voldoende ruimte. Op dit moment bestaan er bovendien geen plannen op grond waarvan sportparken op een ander locatie zouden moeten worden ondergebracht.

kunstgras

De speltechnische kwaliteiten van kunstgrasvelden zijn de laatste jaren dusdanig verbeterd, dat op o.a. voetbaltechnisch argumenten (bespeelbaarheid), bedrijfszekerheid en belastbaarheid een kunstgrasvoetbalveld inmiddels in alle redelijkheid beschouwd worden als een onderdeel van de primaire sportaccommodaties in Someren. Op grond daarvan hebben alle vier de Somerense voetbalverenigingen recht op een kunstgras voetbalveld. (wijziging 2010.)

De aanleg van een tweede kunstgras voetbalveld voor de voetbalverenigingen is mogelijk indien de vereniging tenminste 500 actieve leden heeft en een jaarlijkse bijdrage verstrekt in de investeringskosten van € 23.500,= vermeerderd met 50% van de netto gebruiksvergoeding van € 3.617,- (peiljaar 2012). De gebruiksvergoeding kan eventueel naar beneden worden bijgesteld door zelfwerkzaamheid.(Wijziging 2012)

De demografische ontwikkelingen zijn van dien aard, dat een uitbreiding van het aantal spelen of trainingsvelden de komende 10 jaar niet aan de orde zal zijn.

b korfbalvelden

De ontwikkeling van de korfbalsport verloopt in onze gemeente zeer wisselend. KV Blue is inmiddels opgeheven, terwijl de belangstelling voor die sport in Someren-Heide nog steeds toeneemt. De accommodatie is overgenomen door SV Someren en het recht op subsidie is vervallen. In Lierop en met name in Someren-Heide is sprake van gezonde (dames)korfbalverenigingen. Beide beschikken over een goed veld. Het veld van KV SVSH

heeft in 2007 een topplaagrenovatie ondergaan. In overleg met de afdeling voetbal is in Lierop in 2007 een nieuw korfbalveld aangelegd. Het voormalige veld wordt nu gebruikt door de afdeling voetbal. Mocht er in Someren-Dorp opnieuw ruimte nodig zijn voor de korfbalsport dan is die beschikbaar op de accommodatie van SV Someren.

kunstgras

Indien een korfbalvereniging, waarvan het eerste team in de hoogste klasse van de korfbalbond speelt, een kunstgras korfbalveld wenst te realiseren, wordt éénmalig een financiële tegemoetkoming beschikbaar gesteld. De condities waaronder die bijdrage wordt verstrekt, worden vastgesteld door het college. (wijziging 2011)

c. atletiekbaan.

Als gevolg van de gestage groei van het ledenaantal en het streven naar een kwalitatief goede accommodatie, is de vraag ontstaan om de huidige grasbaan te vervangen door een kunststofaccommodatie met 6-rondlanen en 8 sprintlanen inclusief de daarbij behorende inrichting. Nu zijn alleen de voorzieningen voor de technische nummers van kunststof. De kunststof topplaag dient in 2009 vervangen te worden.

Omdat hier sprake is van een intergemeentelijke accommodatie zal ook de gemeente Asten bij deze ontwikkelingen moeten worden betrokken. In de komende periode zal worden bezien op welke wijze met deze vraag kan worden omgegaan.

d. tennisbanen

Op grond van demografische ontwikkelingen en een stabilisering van het aantal tennissers in onze gemeente kan de komende jaren worden volstaan met het huidige aantal banen (14 verdeeld over 4 parken)

In de afgelopen jaren zijn alle tennisbanen opnieuw gerenoveerd. Dat wil zeggen dat de kunstgras topplaag is vervangen. Een (gefaseerde) vervanging zal pas over ongeveer 10 jaar aan de orde zijn.

e. ruitersportterreinen

Ten behoeve van de ruitersport worden tot op heden gemeentelijke gronden beschikbaar gesteld voor de verenigingen in Someren-Dorp, Someren-Heide, Lierop en Someren-Eind. Verder kunnen zij in de wintermaanden gebruik maken van een manege. De oefenterreinen zullen ook in de toekomst door de verenigingen zelf moeten worden ingericht en onderhouden. Met name in Someren-Eind is het ruitersportterrein als gevolg van woningbouwontwikkelingen regelmatig verplaatst. Mogelijk biedt een particulier initiatief een definitieve oplossing. De ontwikkelingen worden afgewacht en zo nodig zal overleg hierover worden opgestart.

De terreinen in Someren-Dorp en Lierop kunnen onveranderd gebruikt blijven worden. De menclub heeft altijd een oefenterreintje beschikbaar gehad op het industrieterrein aan de Lage Akkerweg. In het kader van de ontwikkeling van een multifunctioneel terrein voor buitenactiviteiten zal worden bezien of er vervangende ruimte kan worden geboden aan de mensport.

f. zwembad

Openluchtzwembad de Diepsteeckel is in 1997 volledig vernieuwd. Het bad voorziet in en behoefte en wordt met gemiddeld 50.000 bezoekers per seizoen (mei tot en met augustus) goed bezocht.

g. particuliere accommodaties

Voor de vele verschillende vormen van sport zijn er in onze gemeente diverse particuliere accommodaties beschikbaar. Someren kent enkele fitness centra, schietaccommodaties, een manege, een modelvliegveld, hondensportaccommodaties e.d.. De betrokkenheid van de gemeente blijft bij dit soort accommodaties beperkt tot regisseren en faciliteren.

Er bestaan gevorderde plannen om te komen tot de aanleg van een grote 18 holes golfbaan in het gebied De Heihorsten. Ook hier verleent de gemeente alle medewerking waar het gaat om bestemmingsplanprocedures e.d.

h. routegebonden structuren.

In de afgelopen jaren heeft de gemeente fors geïnvesteerd in de aanleg van diverse routestructuren als het fietsroutenetwerk, het wandelroutenetwerk, atb routes en ruiters- en menroutes, een trim en cooperparcours etc. Deze in de openbare ruimte gelegen routestructuren worden intensief gebruikt door individuele recreatiesporters om te sporten/bewegen. De dichtheid van de routes is van dien aard, dat een verdere uitbreiding in de komende jaren niet aan de orde zal zijn. Wel blijft er aandacht voor kwaliteitsverbetering door bijvoorbeeld de aanleg van vrij liggende fietspaden en het aanpassen van routes.

i. kleed- en wasaccommodatie

nieuwbouw

Op grond van de geldende normen (minimale ISA-norm) is het vanwege de groei van het aantal teams c.q. de uitbreiding met meisjes- en damesvoetbal noodzakelijk om het aantal kleedlokalen van SV Someren en SSE met twee uit te breiden. Voor SV Someren betekent dat een feitelijke uitbreiding. Ook dient SSE te beschikken over twee extra kleedlokalen. Met SSE dient overleg plaats te vinden waarbij uitbreiding met twee lokalen een optie is maar ook de overname van twee lokalen die door en op kosten van SSE in het verleden zijn gebouwd, bespreekbaar is.

Op grond van demografische gegevens mag verondersteld worden, dat de verschillende sportverenigingen in de komende 10 jaar niet zodanig meer groeien, dat er nog meer uitbreidingen van kleed- en wasaccommodatie zullen volgen. Wellicht ontstaat er in de toekomst, bijvoorbeeld door de groei van het meisjes-/damesvoetbal nog behoefte aan extra ruimte. Alsdan zal moeten worden bezien of de normering aangepast dient te worden.

In het verleden werden deze kleedaccommodaties steeds gebouwd door (vrijwilligers van) de vereniging op basis van een 50% subsidie voor de bouwkundige en 100% subsidie voor de installatietechnische kosten. Als compensatie voor de eigen inbreng is er sprake van een lage huursom.

Het blijkt steeds moeilijker deze projecten door vrijwilligers te laten uitvoeren. Het is daarom goed de verenigingen een alternatief te bieden, waarbij de kleedlokalen in opdracht van de gemeente worden gebouwd. Daarbij zullen de extra kosten verdisconteerd worden in de huur.

renovatie

In de voorbije jaren zijn zowel de kleed- en wasaccommodatie van SV Lierop als SVSH compleet vernieuwd. Renovatie was onwenselijk/onmogelijk vanwege de slechte bouwkundige staat van beide accommodaties.

Datzelfde geldt voor de kleedaccommodaties op sportpark De Potacker van 't Jasper Sport(2) en van SV Someren(2). Deze zijn dringend aan renovatie toe. Gezien de huidige staat lijkt het verstandig uit te gaan van complete nieuwbouw. Plannen daarvoor zijn c.q. worden ontwikkeld. Naar verwachting zal realisering in 2009 aan de orde zijn.

g. veldverlichting

De veldverlichtingen op de sportaccommodaties voldoen in kwalitatief en kwantitatief opzicht aan de normen. KV SVSH heeft de halfzijdige verlichting op eigen kosten uitgebreid. Een verder uitbreiding zal in de komende jaren -gelet op het aantal velden in de verschillende takken van sport- niet nodig zijn. Vervanging van bijvoorbeeld de armaturen wordt voorzien via de normale onderhoudsbegroting, dan wel via een extra raming in het jaarlijkse investeringsprogramma.

6.1.2. Beheer en exploitatie buitensportaccommodaties

Beheer en onderhoud van de buitensportaccommodaties is in beginsel een verantwoordelijkheid voor de gemeente. Het gaat daarbij om onder meer:

- het groot onderhoud en de renovatie van velden en banen;
- het vervangen van de veldverlichtingen;
- het vervangen van hekwerken.
- de berekening van de sportvelden is geüniformeerd. Met nieuwe beregeningsinstallaties beregengent de gemeente vanaf 2005 alle sportvelden.

Het klein en dagelijks onderhoud is voor (rekening) van de sportverenigingen. Het gaat daarbij onder meer om:

- het klein en dagelijks onderhoud van de kleed- en waslokalen;
- het schoonhouden van de sportaccommodatie (gebouwen en buitenterrein);
- het herstel van (speel)schade aan de grasmatten c.q. het klein onderhoud aan kunstgras en kunststof banen;
- reparatie van veldafscheidingen, hekwerk en ander inrichtingsmaterialen;
- het oplossen van elektrische storingen en het vervangen van lampen van de veldverlichting.
- onderhoud aan cv en ww installaties. De gemeente heeft dit onderhoud in overleg met de verenigingen uitbesteed. De kosten worden doorbelast naar de verenigingen;

De huidige huurovereenkomsten met bijbehorend reglement zijn gedateerd. Daarom zullen er nieuwe huurovereenkomsten met bijbehorend gebruiksreglement worden opgesteld.

sportvelden

In plaats van een totale renovatie na 20 jaar, zullen de velden nu om de 10 jaar een nieuwe toplaag krijgen terwijl de onderbouw om de dertig jaar wordt gerenoveerd. Naar verwachting zal hiermee de kwaliteit van de velden op een hoger niveau gehouden kunnen worden.

Renovatie van de kunst(gras) banen gebeurt aan de hand van de feitelijke slijtage en op advies van een neutrale instantie.

kleed- en wasaccommodaties en veldverlichtingen

Het groot onderhoud respectievelijk de renovatie is voor rekening van de gemeente. Het gemeentelijk gebouwbeheersysteem wordt ingezet bij het bepalen van (de mate en de termijn van) groot onderhoud c.q. renovatie. De benodigde gelden worden via jaarlijkse stortingen gereserveerd.

Het beheer en de exploitatie van zwembad de Diepsteekel is volledig in handen van de gemeente. Dit zal naar verwachting ook voor de komende 10 jaren het geval zijn.

6.2.1. Planning, realisatie en renovatie binnensportaccommodaties

De gemeente Someren heeft de volgende accommodaties in eigendom: sporthal De Postel, microhal Noorderlaan en de gymzalen in Someren-Eind en Lierop. In 2007 is de gymzaal in Someren-Heide omgebouwd tot een multifunctionele zaal. Deze zaal is ook ingericht als

sportzaal. Deze accommodatie is met ingang van 2007 verhuurd aan de Stichting SCW Someren-Heide. De inrichting van de gymzalen blijft gebaseerd op de onderwijsnormen. Daar waar gewenst en dat ruimtelijk/financieel haalbaar is, worden extra materialen aangeschaft. De sporthallen bevatten eveneens een basisinrichting die gerelateerd is aan onderwijsnormen. Aanvullende inrichting is en blijft gebaseerd op het beoefenen van de verschillen takken van sport.

Tenslotte huurt de gemeente Someren de sporthal van het Varendonckcollege. Gedurende de doordeweekse avonden wordt deze zaal vervolgens verhuurd aan sportverenigingen.

Naast de gemeentelijke sportaccommodaties zijn er nog enkele particuliere binnensportaccommodaties/fitnesscentra waar met name in individueel verband kan worden gesport.

Het sportaanbod kan worden opgevangen met de bestaande capaciteit aan binnensportaccommodaties. Uitbreidingen en renovaties zijn de komende tien jaren niet aan de orde. Middels regulier onderhoud zullen deze accommodaties 'aan de maat gehouden worden'.

6.2.2. Beheer en exploitatie binnensportaccommodaties

Alle binnensportaccommodaties worden beheerd en geëxploiteerd door de gemeente. Uitzonderingen daarop zijn de multifunctionele (gym-)zaal in Someren-Heide en de sporthal van het Varendonckcollege. Deze worden beheerd en geëxploiteerd door respectievelijk de Stichting SCW Someren-Heide en de school.

7. SUBSIDIEBELEID

7.1. Subsidieregelingen voor sport

Het gemeentelijke subsidiebeleid heeft een voorwaardenscheppend en enigszins sturend karakter. Het is voornamelijk gericht op de (jeugd)activiteiten en de continuering daarvan. De basisuitgangspunten voor subsidiering zijn opgenomen in de Algemene subsidieverordening welzijn, zorg, onderwijs, cultuur en sport. Voor het onderdeel sport zijn er de Deelverordening sport 2007 en de sportstimuleringsregeling.

7.2. Deelverordening sport

De Deelverordening sport 2007 heeft de volgende subsidiegrondslagen:

- vast bedrag;
 - bedrag per jeugdlid met een differentiatie voor leden van een binnen- en leden van een buitensportvereniging;
 - een vergoeding van leiding aan jeugd. De hoogte van de bijdrage hangt af van de kwalificatie van de sportleider;
 - een bijdrage van 60% in de accommodatiekosten. Ook hier zijn enkele nuances aangebracht voor specifieke accommodaties;
- Voor de verenigingen met een kantine geldt een kantinekorting. Verenigingen die meer dan 10% van het totale ledenbestand van buiten de gemeente Someren hebben worden eveneens gekort.
- De bij de criteria behorende bedragen worden jaarlijks opgenomen in de begroting.

De huidige grondslagen bieden nog steeds een goede waarborg om de doelstellingen van het gemeente sportbeleid vorm te geven. Met het huidige subsidie- en het nog te bespreken tarievenbeleid zijn de verschillende sportverenigingen (nog steeds) in staat een evenwichtig financieel beleid te voeren. Uiteraard vormt het gemeentelijk subsidie- en tarievenbeleid slechts een onderdeel van de totale financiële beleid van de sportverenigingen.

De beschikbare gemeentelijke subsidiebijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de index voor prijsmutatie Bruto Binnenlands Produkt (pBBP). Voor 2008 is een bedrag geraamd van € 239.470,--.

Mede op grond van de consultatie met de sportverenigingen wordt het huidige subsidiebeleid ongewijzigd gehandhaafd. Het is een beperkt sturingsinstrument voor sportontwikkelingen en een basis voor een gezond (financieel) beleid van de Somerense sportverenigingen. Omdat als gevolg van de indexeringen enige ruimte is ontstaan tussen het beschikbare en het benodigde budget wordt € 5.000,-- overgeheveld naar een nieuwe vormen budget voor brede (verenigings)sportondersteuning.

Om de administratieve last voor de sportverenigingen te verminderen zal de Deelverordening sport worden aangepast. Daarbij gaat het vooral om een vereenvoudigde procedure, waarbij slechts eenmaal per jaar informatie voor het subsidie overlegd hoeft te worden.

7.3. Sportstimuleringsregeling/ sportactiviteitenregeling

De sportstimuleringsregeling heeft in de afgelopen jaren met wisselend succes dienst gedaan. Een wezenlijke bijdrage aan vernieuwende activiteiten of een daadwerkelijke gedragsverandering bij de specifieke doelgroepen ten opzichte van het gaan sporten of bewegen heeft het niet opgeleverd. Om die reden wordt deze regeling omgebouwd tot een brede regeling ten behoeve van diverse nader omschreven doelen. Het budget van de sportsstimuleringsregeling bedraagt € 3.580,--.

De nieuwe sportactiviteitenregeling kan in de lijn van de subsidieregelingen die de gemeente Someren heeft voor andere terreinen, b.v. evenementen en incidentele culturele activiteiten een breed karakter krijgen, zonder al te veel randvoorwaarden en administratieve rompslomp. De volgende specifieke activiteiten van de sportverenigingen komen in aanmerking voor een extra bijdrage:

- verenigingsondersteuning (vrijwilligerscursussen met een algemeen niet specifiek sporttechnisch karakter en verenigingsonderzoeken);
- (stimulerings)activiteiten voor specifieke doelgroepen als jeugd, ouderen en mensen met een beperking;
- individuele ondersteuning voor mensen met een beperking, voorzover zij niet op een ander manier geholpen kunnen worden;

Met de toevoeging van € 5.000,-- uit het sportsubsidiebudget is een totaal bedrag van € 8.580,-- per jaar beschikbaar.

8. TARIEVEN GEMEENTELIJKE ACCOMMODATIES

8.1. Het tarievenstelsel

De gemeente Someren heeft 14 jaar geleden een tarievenstelsel ontwikkeld dat eenvoudig, doorzichtig, harmonieus en daarmee zeer acceptabel bleek voor de gebruikers van alle gemeentelijke accommodaties. Het stelsel is gebaseerd op een basisbedrag, dat vervolgens wordt gecombineerd met de gebruiksfactor, de gebruiksduur (aantal weken) en de gebruiksiteit (uren per week). Het basisbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Dit stelsel is tot op heden zeer succesvol en diverse gemeenten hebben het stelsel inmiddels overgenomen. Er bestaat dan ook geen enkele reden om het stelsel te wijzigen.

8.2. Tarieven 2008

	Tarief	gebruiksfactor	gebruiksweken	gebruiksiteit.
Gymzaal	8,50	1	nvt	nvt
Microhal - 1/3 Sporthal	11,90	1.4	nvt	nvt
Postel/Varendonck	35,70	4.2	nvt	nvt
Tennisbaan	5.231,00	0.4	44	35
Voetbalveld	4.144,00	2.2	37	6
Korfbalveld	2.117,00	1.6	26	6
Atletiekbaan	6.623,00	3	26	8

Voor de tennisverenigingen met een eigen verlichting is een verlaging van de huur (in 2008 € 587,00) doorgevoerd.

8.3. Tarieven en subsidies

De gemeentelijke tarievenregeling is min of meer gekoppeld aan het stelsel van sportsubsidie. Met name door een subsidie te verstrekken voor de accommodatiekosten is er een situatie ontstaan waarin er een bepaalde balans is bereikt tussen hetgeen de sportverenigingen aan huur betalen en het subsidie dat zij ontvangen. Uitgangspunt blijft dat het gemeentelijk beleid met het tarieven- en subsidiebeleid de voorwaarden creëert om de Somerense sportverenigingen en daarmee de sporter op een goede manier te bedienen. Voor alle duidelijkheid: de gemeente zorgt al of niet in samenwerking met de sportverenigingen voor goede sportaccommodaties. Tezamen met het subsidie- en tarievenbeleid zijn daarmee de randvoorwaarden ingevuld voor elke Somerenaar die actief wil sporten of bewegen.

9. SPORTOVERLEGSTRUCTUUR

Tot op heden is er geen behoefte gebleken aan een *sportbundel/sportraad*. In de vorige nota is al een warm pleidooi gehouden voor het heroprichten van een dergelijk orgaan. De animo is nul gebleken. Toch zou de oprichting van een sportoverleg (sportstichting) een wezenlijke bijdrage kunnen leveren als belangenbehartiger voor de sport. Zo is het zeer wel mogelijk dat bijvoorbeeld alle sportverenigingen via een dergelijke overlegstructuur (stichting) goedkoper energie zouden kunnen inkopen.

Ook kan het overleg fungeren als gesprekspartner van de gemeente aangaande alle aspecten van sport en bewegen. Op basis van geregeld overleg wordt het gemeentelijk sportbeleid mede vorm gegeven. Het is natuurlijk van groot belang dat de sport het nut van een dergelijke structuur zelf onderkend en daarnaar handelt. Pas dan zou het tot de feitelijke oprichting van een overlegstructuur kunnen/moeten komen.

Mogelijkerwijs is de (on)georganiseerde sport bereid middels een *sportpanel* met de gemeente te overleggen. Een sportpanel is veel minder een formeel georganiseerde eenheid als wel een ad hoc vertegenwoordiging vanuit de sport. Bijeenkomsten kunnen worden georganiseerd rond bepaalde onderwerpen/thema's op uitnodiging van de gemeente of de sportsector zelf.

10. OVERZICHT VAN ACTIES VOORTVLOEIEND UIT HET IN DEZE NOTA OPGENOMEN BELEID

Het is van belang met de genuanceerde aanpassing van het sportbeleid weer een aantal jaren vooruit te kunnen. Naast een aantal administratieve aanpassingen (verordeningen, overeenkomsten e.d.), zijn ook nieuwe - of vervangingsinvesteringen nodig. In dit hoofdstuk wordt daarvan een overzicht gegeven.

algemene aanpassingen

-opstellen nieuwe huurovereenkomsten en gebruiksregels (zelfwerkzaamheid)

beleid

- administratieve lasten terug brengen
- bieden van specifieke verenigingsondersteuning

- meer aandacht voor gezondheid en sport

- verbeteren mogelijkheden voor sporten door mensen met een beperking

- verhogen sportparticipatiegraad ouderen
- verhogen sportparticipatiegraad jeugd

-uitbreiding/aanpassing sportaccommodaties

-renovatie sportaccommodaties

-sportoverlegstructuur

actie

-het aanpassen van verordeningen;
-subsidiegrondslag in nieuwe verordening;
-nieuwe regeling opstellen met keuze uit 50% norm of bouwen door gemeente met bijbetaling van meerkosten in de huur;
-publiciteit over o.a. NNGB
-campagne blijven voeren tegen alcohol, drugs en roken in kader van gezondheidsbeleid
-overleg met sportverenigingen over beleid in eigen kantines

-aanpassen subsidiemogelijkheden voor verenigingen en individuen;
-overleg met belanghebbende organisaties als Mee;
-overleg met ONIS over aanpak;
-onder aandacht brengen van buitenschools sporten bij scholen en sportverenigingen;

-plannen ontwikkelen voor uitbreiding 2 kleedlokalen SV Someren;
-overname 2 kleedlokalen SSE;
-wenselijkheid/haalbaarheid van aanleg kunststof 400 meter baan atletiek onderzoeken

-2 kleedlokalen tribune SV Someren aanpassen;
-vernieuwen kleedlokalen SV Someren (2) en Jasper Sport (2) op andere locatie;
-renovatie toplaag kunststof aanlopen Jasper Sport;
-jaarlijks vervangen van 6 verlichtingsarmaturen;

zonodig of wenselijk wordt op initiatief van de verenigingen of de gemeente de

haalbaarheid van een dergelijk overleg
onderzocht.

11. KOSTEN VAN SPORT EN BEWEGEN

11.1 huidige uitgaven

	uitgaven	inkomsten
Sportsubsidies (exploitatie)	€ 236.000	€ 18.500
Sportstimuleringsubsidies	€ 3.500	€ -----
Sporthal De Postel	€ 380.000	€ 91.500
Sportzalen	€ 240.000	€ 44.500
Zwembad	€ 300.000	€ 68.000
Tennisbanen	€ 30.000	€ -----
Sportvelden	<u>€ 267.000</u>	<u>€141.000</u>
Totaal	€1.456.500	€363.500

11.2 Nieuwe uitgaven op basis van sportnota

	bedrag	dekking
1. Uitbreiding kleedaccommodatie SV Someren	€ 50000*	IP 2009
2. Nieuwbouw of overname kleedaccommodatie SSE	€ pn	idem
3. Renovatie/vernieuwen kleedaccommodaties SV Someren en Jasper Sport	€ 100.000*	idem
4. Vervangen armaturen sportveldverlichting	€ 8000 p.j.	IP 2009 e.v.
5. Vervangen toplaag aanlopen atletiekaccommodatie	€ 35.000	IP 2009
6. Vervangen 400 m grasbaan door kunststof	€ PM	
7. Renovatie kleedaccommodatie tribune SV Someren	€ 40.000	begr. '09

11.3. Bijlagen

1. Planningsnormen voor voetbal en korfbal

1.1 velden

belastingcoëfficiënt		planningsnorm
Senioren/dames	1.0	gemiddeld 9 normteams per veld voor speelveld
A jun.	1.0	gemiddeld 15,75 (14 = 17,5 : 2) normteams voor een
B, C jun./meisjes/ G.	0,75	trainingsveld
D pup./meisjes	0,5	
E pup./meisjes	0,35	
F pup.	0,25	

1.2 veldverlichting

Beschikbare uren per veld per week: gemiddeld 20 uur (dagelijks van 18.00 – 22.00)

Bezetting trainingsveld: senioren t/m d junioren: 2 teams per veld

E en F junioren: 4 teams per veld

1.3 kleedaccommodatie

Twee kleedlokalen per wedstrijdveld vermeerderd met twee kleedlokalen per drie wedstrijdelden

2 wedstrijdelden: 6 kleedlokalen

3 wedstrijdelden: 8 kleedlokalen

4 wedstrijdelden: 10/12 kleedlokalen

5 wedstrijdelden: 12/14 kleedlokalen

Daarnaast kan in overleg gezien worden of extra kleedaccommodaties noodzakelijk is in verband met de ontwikkeling in met meisjes- en damesvoetbal.

2. Planningsnorm tennis

aantal reeds aanwezige banen	aantal spelers	aantal banen tot:	toename aantal spelers
1	80	2	30
2	160	3	40
3	240	4	50
4	320	5	60
5	400	6	70
6	480	7	80

3. Ledentalontwikkeling gesubsidieerde Somerense sportverenigingen

	1990	1995	2000	2005	2007
AV 't Jasper Sport	160	239	259	305	313
BC Someren	148	116	125	74	66
HV De Boemelaar	75	136	155	179	141
BV Cracks	78	144	58	57	41
KV Blue Stars	64	44	34	15	--
TV Packador	454	548	476	497	486
TV De Ren	172	237	208	227	208
TV SVSH	111	173	126	134	138
TV Someren-Eind	222	265	231	240	248
SV Someren	575	659	1010	1067	1137
SSE	304	356	376	428	423
SVSH voetbal	242	162	208	215	211
korfbal	51	67	68	76	101
SV Lierop voetbal	280	331	365	394	422
korfbal	59	49	51	44	51
PC de Bonanzaruiterjes	38	53	47	36	36
PC St. Martinus	39	47	18	18	12
PC Heidedravertjes	16	16	--	--	--
PC St Janruitertjes	27	29	37	33	36
Turnvereniging Someren	144	260	293	455	355
ASC volleybal	105	173	126	103	106
ZV De Punderman	160	200	251	288	290
WSV Hermode	83	92	70	73	78
Tae Kwon Do Someren	--	87	35	61	67
Judoclub Lierop	--	--	58	60	27